

Introduktion

”Et løft af Johannes Jørgensen ind i en ny tid”

Et musikalsk møde med digteren Johannes Jørgensen. (1866-1956)

Én af Danmarks store digtere som desværre aldrig fik den position som hans literære format gjorde ham fortjent til. Alligevel blev han den danske forfatter der, - næst efter H.C.Andersen, har fået sine værker udgivet på flest sprog. (20-22 sprog.) Hvorfor valgte han at leve i selvvalgt eksil fra Danmark i henved 40 år? – Mit foredrag kommer omkring Johannes Jørgensens begivenhedsrige liv. Foredraget veksler mellem fortælling, koncert og PowerPoint visning.

Jeg har skrevet musik til de udvalgte digte og de er bl.a. videooptaget på forskellige foredragssteder og kan ses og lyttes på min hjemmeside.

- Jens Stage –

Walpurgisnat

Walpurgisnat, walpurgisnat!
Nu flyver uflen ud fra krat,
Og frø i damme kvækker.
Der staar af dag et glasgrønt skær
Bag jordens sorte rand af træer,
Af huse, hegn og hækker.

Walpurgisnat, walpurgisnat!
O Gud hvor er det med mig fat?
Mit blod i brystet brænder.
Der stryger mig forbi et syn –
Så rød en mund, så rene bryn,
Så smalle bløde hænder. . .

Der spilles i den klare kvæld,
Det lokker for min bange sjæl –
Hør, violinen græder!
Det lokker for mit bange blod;
Ak, fly, min sjæl, og flyv, min fod!
Med angst jeg vejen træder!

Ja der var én - hvor er hun nu?
Saa dybt hun ligger mig i hu;
Mit blod i brystet brænder.
O Gud, o Gud, walpurgisnat!
Hvor er det med mit hjerte fat?
O fjerne bløde hænder. . .

Ahasverus

Stille lider sommernatten
Og det hvide stjernesand
Rinder bort, mens dagen ulmer
Langs med nattehimmels rand.

Aftenrødens glemte dagglød
Ulmer dybt i nattens grund –
Som en sidste vinrest gløder
I en bleggrøn Rømers bund.

Ene vandrer jeg ad vejen,
Syg, med saar af torn og tjørn –
Ak, hvad ville mine tanker
Mellem dagens stærke børn!

Jeg var fattig, jeg var fremmed,
Uden venner, uden ry,
Alle døre fandt jeg stængt for
Nattens barn i dagens by.

Og den gamle Ahasverus
Greb paa ny sin vandringsstav,
Vandred ene ud i natten –
Dagens stue var for lav.

Vandrer nu, mens dagen ulmer
Halvkvalt dybt i nattens grund
Som en gylden vinrest gløder
I en bleggrøn Rømers bund.

Sommernat

Stort og stille ligger landet,
dæmringslyst, med grøngraa flader,
Med en skovbræm skarpt mod himlens
stjærnetomme, gyldne rand,
Og det sidste fodfjed døde
i de nattelyse gader,
Og den sidste fjerne vognlyd slugtes
af det tavse land.

Stift og tomt imod mig
byens blinde rudeøjne stirrer,
Sagte susende gaar vinden
gennem fredløst poppellov,
Skarpt en faarekyllings toner
gennem nattens stilhed svirrer,
Og ned over vejens græskant
synker dagens hvidgraa støv.

Nattens brede, blegblaa vinger
ligger søvntungt over staden,
Spinde net af hede drømme
om det slummerbundne land –
Under kys og sagte hvisken
gaar der to igennem gaden,
Og langt ude i det fjerne
hører jeg en hund slaa an.

Bekendelse

Den halve maane sank bag sorte træer
Og glimted gyldent mellem mørke blade.
To røster hørte jeg – én fjern, én nær.
Musik til dans langt borte i en gade.
Musik af vege, elskovssyge strenge.
Mit legems røst som mine tanker hade.

Men nær mig suste løvet blidt og længe.
Et sus som havet og de tunge skove.
Et sus fra himlens stjernestruede enge.
Jeg standsed, hviled, kunne ikke sove,
Og mens mit blik den fjerne maane søgte,
Jeg bares vidt paa evighedens vove.

Oh evighed hvi vil fra dig vi flygte?
De bryndesyge violiner tier,
Og festen slukker snart sin sidste lygte.
Men dine evighøje melodier
Som solskin, sjæl og sind og sanser bærer.
Oh evighed! Forløser og befrier!

Som maanelys igennem mulm sig
skærer.
Den søde sang om sommerhede synder,
Vor hjerne frygter, men vort blod
begærer.
Men som et hav i fred du sagte nynner,
Og som en stor og stille skov du suser,
Oh tempel, i hvis port vort liv
begynder!

Om jordens kyst din stjernebrænding
bruser,
Og livet nærer du af dunkle strømme –
O afgrundsdyb, der ængster og beruser!
Hvor skal, o evighed, fra dig vi rømme?
I dyrets puls dit store hjerte banker;
Du higer gennem gyldne
plantedrømme.

Mod sol og luft og rene, lyse tanker.
Og hvor min sjæl sig end i verden
vender,

Og hvor mit legem gennem natten vanker,
O evighed jeg er i dine hænder

Allesjælesnat

Store stjerner staa deroppe,
Stirre gennem natten ned,
Store stjerner, store øjne,
Der om alt paa jorden ved.

Nede lyser stærke lygter,
Slukkes dog ved midienat.
Mørket kommer, tiden flygter.
Vogt den ene dyre skat!

Vogt dit hjerte, vaer din tanke.
Stjerner se paa jorden ned.
Og vi ved ej naar vi banke
Paa din port o evighed.

Stjernenat

Jeg vandrer stille i den mørke have,
Og som en hjemlig kendt, fortrolig egn.
Jeg ser imellem dunkle træer og tage
De korte natters himmeltegn.

Ak, ofte har jeg ensomt gaaet her
I svundne ynglingssomres længselsnætter
Og stirret mellem disse mørke træer
Mod denne himmel – stjernegroede sletter.

Her drømte jeg en tidlig lykkedrøm;
Det samme savn mig nu i natten møder.
Ensformig evig ruller livets strøm;
Aar avler aar, som bølge bølge føder.

Jeg ser de blege stjerner langsomt slukkes
Som festblus i det sølvgraa sommergry
Og dybt i morgenrødens blodbad dukkes
De sidste lys i nattens tavse by

Jeg mindes, medens sommerdagen gryer,
De aar, som under denne himmel døde.
Med angst, jeg ser hvor livet fra mig flyer,
Og foran lyser ingen morgenrøde.

Ak, hvorfor lever livet, hvorfor brænder
I verdens sjæl en evig vordens bud?
Mod Himlens dyb jeg hæver mine hænder;
O Gud, hvorfor, hvorfor? Hvorfor, o Gud?

Vinterskumring